

L. Dz. 40./2023

Radzików dnia , 15 czerwiec 2023 r.

Szanowny Pan
Robert Telus
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Dotyczy: odnowienia rejestracji glifosatu w UE

Szanowny Panie Ministrze

Rolnictwo jest kluczowym elementem polskiej gospodarki, a glifosat jest nieodzownym narzędziem ochrony roślin przed chwastami dostępnym dla rolników. W ostatnich latach coraz bardziej nasila się proces ograniczania liczby substancji czynnych będących składnikami środków ochrony roślin, co oznacza ogromne wyzwania dla rolników, którzy muszą zachować konkurencyjność i rentowność swoich gospodarstw. Nie możemy pozwolić, aby podobna sytuacja miała miejsce w przypadku tej substancji czynnej.

Mając na uwadze trwającą ponowną ocenę glifosatu i planowane głosowanie w Unii Europejskiej nad jej przedłużeniem, istotne jest odnowienie rejestracji tej substancji i przedłużenie jej stosowania na maksymalny możliwy okres wskazany w przepisach unijnych.

Glifosat jest najlepiej przebadaną substancją czynną na świecie. Produkty na bazie glifosatu są zarejestrowane i wprowadzone do obrotu w ponad 100 krajach, a organy ochrony zdrowia na całym świecie podtrzymują stwierdzenie, że produkty na bazie glifosatu mogą być stosowane bezpiecznie i nie stanowią zagrożenia dla zdrowia ludzi, jeśli są użytkowane zgodnie z zaleceniami. Dodatkowo w ubiegłym roku Europejska Agencja Chemikaliów (ECHA) ponownie potwierdziła, że glifosat nie jest rakotwórczy.

Mając na uwadze obecnie trwającą dyskusję nad odnowieniem rejestracji glifosatu na kolejne lata uważamy, że Polska jako duży i ważny kraj rolniczy, odgrywa istotną rolę w tym procesie i powinna wspierać rolników w dostępie do bezpiecznych substancji do ochrony roślin. PZPRZ w tej sprawie wielokrotnie, na przestrzeni ostatnich lat, występował do kolejnych Ministrów Rolnictwa spotykając się z pozytywnym odzewem. Liczymy, że teraz Polska również będzie zabiegała o dalsze przedłużenie możliwości stosowania glifosatu. Analizy i badania prowadzone w Polsce pokazują jasno, że brak odnowienia a tym samym dostępności glifosatu spowoduje spadek plonów, wzrost kosztów produkcji dla rolnika. Mając na uwadze obecną sytuację gospodarczą i geopolityczną, bardzo szybko może zagrozić to opłacalności produkcji niektórych roślin. Przyjmując dane z raportu Kleffmann z 2017 roku wycofanie glifosatu spowoduje spadek plonów od kilku nawet do kilkunastu %, a marże brutto pszenicy spadłyby nawet o 130 euro/ha, marże brutto jęczmienia spadłyby nawet o 98 euro/ha, marże brutto ziemniaków spadłyby nawet o 320 euro/ha, a marże brutto jabłek spadłyby nawet o 320 euro/ha marże spadłyby nawet o 110 EUR/ha. Redukcje te mogą zagrozić długoterminowej opłacalności produkcji roślin takich jak pszenica i jęczmień.

Aktualnie w Polsce MRiRW zarejestrowało 101 herbicydów, które w swoim składzie posiadają substancję czynną - glifosat. Duża liczba środków ochrony roślin, które zawierają glifosat powoduje, że istnieje konkurencja pomiędzy firmami fitofarmaceutycznymi, co wpływa na spadek cen, bo profesjonalny użytkownik ma dostęp do środków generycznych, czyli odtwórczych, które już nie posiadają ochrony patentowej.

W 2021 r. w Polsce został opracowany patent nowoczesnej formulacji glifosatu, który zawiera wbudowany adiuwant, co pozwala na obniżenie zużycia substancji czynnej aż o 50 %. Takie działanie jest zgodne ze Strategią Komisji Europejskiej "Od pola do stołu", która zaleca obniżenie zużycia środków ochrony roślin o 50 %.

W Polsce na plantacjach roślin rolniczych i ogrodniczych od wielu lat nie występuje perz właściwy, co jest zasługą stosowania glifosatu, który przenika do kłaczy i w sposób całkowity niszczy ten gatunek.

Ewentualne wycofanie glifosatu w Unii Europejskiej spowoduje, że na plantacje roślin uprawnych powróci perz właściwy, który tylko w małym stopniu można zwalczać stosując zabiegi agrotechniczne. Wymaga to przeprowadzenia wielokrotnych zabiegów np. bronowania plantacji, co powoduje duże zużycie oleju napędowego, generując wysokie zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego oraz podnosi koszty produkcji nawet o około 500 zł/ha.

Odnowienie rejestracji glifosatu w Unii Europejskiej jest niezbędne, w przeciwnym razie nasze rodzime produkty rolne będą mniej konkurencyjne niż analogiczne produkty z krajów spoza Unii. Jeśli odnowienie zezwolenia na stosowanie tej substancji czynnej nie zostanie wydane, skorzystają na tym kraje spoza UE, eksportujące do Unii, gdyż rolnicy w tych krajach będą nadal mieć dostęp do tego środka.

PZPRZ liczy na to, że w dyskusji nad odnowieniem glifosatu w Unii Europejskiej nie umkną argumenty związane z ważnością tej substancji dla polskiego rolnictwa, kwestie konkurencyjności polskich rolników, jak również bezpieczeństwa samej substancji.

Dzięki właściwościom i zalecanym metodom stosowania glifosatu zmniejsza koszty związane z wykorzystaniem nawozów, maszyn i siły roboczej przy zachowaniu wydajności plonów z hektara. Wzrost kosztów produkcji może przełożyć się na wzrost cen żywności. Glifosat jest podstawowym narzędziem w zrównoważonych praktykach rolniczych, takich jak uprawa konserwująca i uprawa regeneracyjna. Bezpiecznie stosowany pozwala nam polskim rolnikom osiągnąć długotrwałe zwalczanie chwastów inwazyjnych bez orki, co przekłada się na mniejszą erozję gleby, poprawę zdolności zatrzymywania wody i struktury gleby oraz ożywienie ekosystemów glebowych. Dostępność glifosatu pozwala rolnikom na stosowanie praktyk rolnictwa węgłowego, które mogą przekształcić użytki rolne z emitentów dwutlenku węgla w jego pochłaniacze.

Warto podkreślić, że produkty na bazie glifosatu są najczęściej stosowanymi herbicydami na świecie, w tym w UE, i są zatwierdzone do użytku w różnych zastosowaniach, m.in. w rolnictwie, gospodarce zieloną, obiektach komunalnych (np. infrastruktura kolejowa) i innych.

Liczymy na wsparcie ze strony Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Z uszanowaniem

PREZES ZARZĄDU
Przemysław Bochat
Przemysław Bochat